

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4To/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619010128
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4619010128.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu Mgr. Adriany Némethovej a JUDr. Jána Vanka, v trestnej veci proti obžalovanej D. M., pre zločin krivého obvinenia podľa § 345 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, odsek 3 Trestného zákona a iné, o odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry Topoľčany (ďalej len „okresný prokurátor“) a o odvolaní obžalovanej D. M. (ďalej len „obžalovaná“) proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 09.09.2019, sp. zn. 1T/21/2019, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 30. marca 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, písmeno c/, písmeno d/, písmeno e/ odsek 3 Trestného poriadku z r u š u j e s a napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 odsek 1 Trestného poriadku v e c s a v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Topoľčany (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznal obžalovanú D. M. vinnou v bodoch 1/ až 4/ zo zločinu krivého obvinenia podľa § 345 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, odsek 3 Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 140 písmeno b/ Trestného zákona; v bodoch 1/ až 3/ z prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 odsek 1 Trestného zákona a v bode 4/ z prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 odsek 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že :

1/ po tom, ako bola poučená o trestných následkoch krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona a trestných následkoch krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Trestného zákona v Topoľčanoch, pred povereným príslušníkom PZ Obvodného oddelenia PZ Topoľčany dňa 27.10.2017 v trestnom konaní proti obvinenému B. E. za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona pod ČVS: ORP-596/TO-TO-2017 v procesnom postavení svedka vypovedala, že B. E. dňa XX.XX.XXXX v popoludňajších hodinách telefonicky kontaktoval jej sestru K. M. na jej telefónne číslo XXXX XXX XXX z telefónu číslo XXXX XXX XXX a vyhrážal sa jej zabitím, vulgárne jej nadával, následne dňa XX.XX.XXXX asi o XX.XX h opäť telefonicky kontaktoval z neznámeho telefónneho čísla jej sestru K. M., opätovne jej nadával a vyhrážal sa zabitím jej a jej maloletým deťom s tým, že pôjde páliť deťom sviečky na cintorín, že ju zabije, že ak deti nebudú patriť jemu, tak nikomu, pričom vedela, že okolnosti, ktoré uviedla ako svedkyňa nie sú pravdivé, nakoľko v tom čase neboli uskutočnené telefonické hovory a vypovedala tak preto, aby sa B. E. pomstila za konanie zo dňa XX.XX.XXXX kedy sa jej sestre K. M. v B. vyhrážal zabitím a tým, že v minulosti jej sestru fyzicky opakovane napádal,

2/ po tom, ako bola poučená o trestných následkoch krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona a trestných následkoch krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Trestného zákona v Topoľčanoch, pred vyšetrovateľom PZ odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ

v Topoľčanoch dňa 16.11.2017 v trestnom konaní proti obvinenému B. E. za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona pod ČVS:ORP-464/VYS-TO-2017 v procesnom postavení svedka opätovne vypovedala k okolnostiam, ktoré boli predmetom vyšetrovania tak, že po incidente v B., keď sa vrátila jej sestra K. M. domov do C., kde žili v spoločnej domácnosti, v ten istý deň vo večerných hodinách telefonoval obvinený B. E. K. M., pričom jej do telefónu vulgárne nadával, vyhrážal sa zabitím a následne na druhý deň, vo večerných hodinách jej telefonoval opätovne s tým, že sa jej vyhrážal zabitím, nakoľko mu bránila v styku s deťmi, pričom vedela, že okolnosti, ktoré uviedla ako svedkyňa nie sú pravdivé, nakoľko v tom čase neboli uskutočnené telefonické hovory a vypovedala tak preto, aby sa B. E. pomstila za konanie zo dňa XX.XX.XXXX kedy sa jej sestra K. M. v B. vyhrážal zabitím a tým, že v minulosti jej sestru fyzicky opakovane napádal,

3/ po tom, ako bola poučená o trestných následkoch krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona a trestných následkoch krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Trestného zákona v Topoľčanoch, pred vyšetrovateľom PZ odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Topoľčanoch dňa 09.02.2018 v trestnom konaní proti obvinenému B. E. za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona pod ČVS:ORP-464/VYS-TO-2017 v procesnom postavení svedka svoje predchádzajúce výpovede zmenila keď vypovedala, že obvinený B. E. v dňoch XX. a XX.XX.XXXX vo večerných hodinách telefonoval jej sestre K. M., vyhrážal sa jej zabitím a vulgárne jej nadával, pričom sa mohlo stať, že telefonoval na jej telefónne číslo XXXX XXX XXX z neznámeho telefónneho čísla, pričom vedela, že okolnosti, ktoré uviedla ako svedkyňa nie sú pravdivé, nakoľko v tom čase neboli uskutočnené telefonické hovory a vypovedala tak preto, aby sa B. E. pomstila za konanie zo dňa XX.XX.XXXX kedy sa jej sestra K. M. v B. vyhrážal zabitím a tým, že v minulosti jej sestru fyzicky opakovane napádal,

4/ po tom, ako bola poučená o trestných následkoch krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona a trestných následkoch krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Trestného zákona a po zložení prísahy podľa § 265 odsek 1, odsek 2 Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní konanom na Okresnom súde Topoľčany, v trestnej veci obžalovaného B. E. za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona, vedenom pod č.k. 3T/8/2018, dňa 02.05.2018 v procesnom postavení svedka vypovedala, že obžalovaný B. E. sa telefonicky v dňoch XX. a XX.XX.XXXX opakovane vyhrážal sa zabitím jej sestre K. M., telefonoval na mobilný telefón svedka A., pretože ona, jej sestra K. M. a svedok A. používali navzájom mobilné telefóny, telefóny jej a sestry K. boli čiernej farby, ale inej značky a telefón svedka A. bol bielej farby a pri telefonátoch K. M. v dňoch XX.XX.XXXX a XX.XX.XXXX bola prítomná spolu s C. A., pričom vedela, že okolnosti, ktoré uviedla ako svedkyňa nie sú pravdivé, nakoľko v tom čase neboli uskutočnené telefonické hovory a vypovedala tak preto, aby sa B. E. pomstila za konanie zo dňa XX.XX.XXXX kedy sa jej sestra K. M. v B. vyhrážal zabitím a tým, že v minulosti jej sestru fyzicky opakovane napádal,

pričom opakované výpovede obvinenej D. M. viedli k vzneseniu obvinenia podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku B. E. za konanie, ktoré sa malo stať v dňoch XX.XX.XXXX a XX.XX.XXXX a malo spočívať v telefonických vyhrážkach zabitím v Topoľčanoch, právne posúdené ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona, k jeho zadržaniu podľa § 85 odsek 1 Trestného poriadku dňa 26.10.2017 a následnému vzatiu do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Topoľčany č.k. 1Tp/57/2017 zo dňa 28.10.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 1Top/76/2017 zo dňa 10.11.2017 z dôvodov podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, pričom vo väzbe bol od 26.10.2017 do 30.5.2018, kedy bol z väzby prepustený príkazom samosudkyne Okresného súdu Topoľčany č.k. 3T/8/2018 zo dňa 30.5.2018, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 2To/59/2018 zo dňa 12.09.2018 odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 odsek 1, odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona za skutok, ktorého sa dopustil dňa 22.10.2017 v Seredi tým, že sa vyhrážal zabitím matke svojich maloletých detí K. M. a podľa § 285 písmeno a/ Trestného poriadku bol tým istým rozsudkom Okresného súdu Topoľčany oslobodený spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Topoľčany číslo Pv 629/17/4406 zo dňa 26.03.2018 za skutok, ktorého sa mal dopustiť tak, že v dňoch 23.10.2017 a 24.10.2017 v Topoľčanoch, mal sa opakovane telefonicky vyhrážať zabitím K. M., právne kvalifikovaný ako prečin nebezpečného vyhrážania § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 odsek 1 písmeno c/ Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný.

Za to súd prvého stupňa uložil obžalovanej podľa § 345 odsek 3 Trestného zákona, nezistiac u nej poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona a nezistiac priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2 Trestného zákona, § 41 odsek 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní štyri roky, na výkon ktorého obžalovanú podľa § 48 odsek 2 písmeno a/ trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uvedený rozsudok v zákonnej lehote napadli odvolaním okresný prokurátor ako aj obžalovaná.

Prokurátor v písomných dôvodoch vyjadril svoj nesúhlas s postupom súdu prvého stupňa pri ukladaní trestu obžalovanej majúc za to, že celé konanie je potrebné posúdiť ako jedno pokračovacie konanie, čiže konanie spáchané v jednočinnom súbehu, ktoré po objektívnej stránke naplnilo skutkové podstaty niekoľkých trestných činov. Trest mal byť preto ukladaný iba podľa ustanovenia § 41 odsek 1 Trestného zákona a mala byť zohľadnená priťažujúca okolnosť podľa § 37 písmeno h/ Trestného zákona, spočívajúca v spáchaní viacerých trestných činov. Vzhľadom na túto okolnosť, bolo potrebné zvýšiť spodnú hranicu trestnej sadzby postupom podľa § 38 odsek 4 Trestného zákona, kde upravená trestná sadzba je šesť rokov, preto pokiaľ bol obžalovanej uložený trest odňatia slobody vo výmere štyri roky, bol trest ukladaný pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu.

S poukazom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd vo vlastnej kompetencii rozhodol tak, že obžalovanej uloží trest v rámci trestnej sadzby § 345 odsek 3 Trestného zákona, bez zistenia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného a za zistenia priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno h/ Trestného zákona postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 4 Trestného zákona a podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody na spodnej hranici upravenej trestnej sadzby so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaná prostredníctvom svojej obhajkyne v dôvodoch odvolania poukazovala najmä na tú skutočnosť, že v predmetnom prípade boli prezentované dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú. Na jednej strane výpoveď obžalovanej, svedkov K. M. a C. A. a na druhej strane výpoveď B. E.. Pokiaľ platí zásada prezumpcie neviny, ide teda o klasický prípad pre možnosť jej aplikácie najmä z dôvodu, že pri závažných pochybnostiach, týkajúcich sa preukázania viny, ktoré vylučujú preukázanie viny nad všetky pochybnosti, je potrebné postupovať v prospech obžalovaného i keď sú indicie, ktoré nevinu spochybňujú. Vinu obžalovaného je potrebné preukázať nad všetky pochybnosti, v opačnom prípade nie je dôvod pre odsudzujúci rozsudok. To, že vina obžalovanej nad všetky pochybnosti preukázaná nebola, vyplýva nielen z hore uvedených argumentov, ale i z obsahu celého spisového materiálu.

Navrhla preto, aby Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenými osobami - okresným prokurátorom a obžalovanou, odvolací súd nezistiac dôvody na postup vyplývajúci z § 316 Trestného poriadku, preskúmal podľa § 317 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie a zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Podľa § 119 odsek 1 Trestného poriadku, v trestnom konaní treba dokazovať najmä

- a) či sa stal skutok a či má znaky trestného činu,
- b) kto tento skutok spáchal a z akých pohnútok,
- c) závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania,
- d) osobné pomery páchatel'a v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery trestu a uloženie ochranného opatrenia a iné rozhodnutia,
- e) následok a výšku škody spôsobenú trestným činom,
- f) príjmy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu.

Podľa § 168 odsek 1 Trestného poriadku, ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa

príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Podľa § 122 odsek 10 Trestného zákona za pokračovací trestný čin sa považuje, ak páchatel pokračoval v páchaní toho istého trestného činu. Trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchatela spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatela spáchať uvedený trestný čin;

Podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona, ak súd odsudzuje páchatela za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný.

Odvolačný súd v rámci prieskumnej povinnosti vyplývajúcej mu z ustanovenia § 317 odsek 1 Trestného poriadku zistil, že v konaní predchádzajúcom napadnutému rozsudku došlo:

- k nejasnostiam a neúplnostiam skutkových zistení, pretože súd prvého stupňa sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 321 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku),
- k pochybnostiam o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy (§ 321 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku),
- k porušeniu ustanovenia Trestného zákona (§ 321 odsek 1 písmeno d/ trestného poriadku).

V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvého stupňa dôvodil, že u obžalovanej nezistil žiadne poľahčujúce okolnosti podľa § 36 Trestného zákona (správne) a ani priťažujúce okolnosti podľa § 37 Trestného zákona (nesprávne) a konanie mal za viacčinný súbeh (nesprávne), a preto obžalovanej ukladal úhrnný trest v zmysle tzv. asperačnej zásady (nesprávne) postupom podľa § 41 odsek 2 Trestného.

Súčasne vymenoval všetky ustanovenia, ktoré v dôsledku uloženia úhrnného trestu v zmysle zásady zostrenia aplikoval, pričom takého strohé úvahy pri ukladaní trestu (uvedené na strane čl. 11 posledný odsek napadnutého rozsudku) nie sú v žiadnom prípade správne a ani preskúmateľné.

Cieľom ustanovenia § 42 odsek 1 Trestného zákona o súhrnnom treste je, aby súhrnný trest tvoril jednotu, akoby išlo o trest úhrnný. V takom prípade je potrebné predovšetkým skúmať, či ide o viacčinný súbeh a to len vtedy, ak páchatel bol za časť retrospektívne zbiehajúcej sa trestnej činnosti odsúdený a ak je možné na také odsúdenie prihliadať. Súhrnný trest sa neuloží v takých prípadoch, kedy nie je možné prihliadať na predchádzajúce odsúdenie, ktoré by inak bolo dôvodom na postup podľa § 42 odsek 1 Trestného zákona. Tento účinok môže vyplývať zo zákona alebo z iného rozhodnutia.

Súd prvého stupňa v odôvodnení výroku o treste pritom neuviedol žiadne právne úvahy, na základe ktorých trest obžalovanej ukladal postupom podľa § 49 odsek 2 Trestného zákona v zmysle zásady zostrenia.

Nepochybne je potrebné prisvedčiť odvolateľovi - prokurátorovi v tom, že v posudzovanom prípade u obžalovanej ide o jedno konanie spáchané viacerými čiastkovými útokmi (konaniami), čiže ide o pokračovací trestný čin (§ 122 odsek 10 Trestného zákona), teda konanie spáchané v jednočinnom súbehu, ktoré po objektívnej stránke naplnilo skutkové podstaty viacerých trestných činov, preto súd prvého stupňa mal ukladať trest úhrnný podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona pri (správnom) nezistení žiadnej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona a pri zistení priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno h/ (spáchanie viacerých trestných činov) Trestného zákona.

Vzhľadom na uvedené zistenia je preto výrok o treste obžalovanej v napadnutom rozsudku jednak nezákonný a tiež závery súdu prvého stupňa ohľadne nemožnosti použitia ustanovenia o mimoriadnom znížení trest § 39 odsek 1 Trestného zákona, predčasné.

Keďže všetky hore uvedené nedostatky a pochybenia sa nedajú odstrániť v odvolacom konaní, pretože by sa tým nahrádzala činnosť súdu prvého stupňa a dôkazy, ktoré je potrebné vykonať, by mohli viesť k iným skutkovým záverom, odvolací súd na základe odvolania prokurátora, v záujme zachovania dvojinstančnosti konania, zrušil napadnutý rozsudok iba vo výroku o treste a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Úlohou súdu prvého stupňa bude vyžiadať si aktuálne správy o povesti obžalovanej, preveriť jej pomery (obžalovaná pravdepodobne od ostatného hlavného pojednávania súdu prvého stupňa už porodila), rozhodné pri ukladaní druhu a výmery trestu a na základe ich vyhodnotenia opätovne rozhodnúť vo výroku o treste.

Po vykonaní uvedených inštrukcií bude potrebné, aby súd prvého stupňa jasným a zrozumiteľným spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie tak, aby tak zodpovedalo ustanoveniu § 168 Trestného poriadku.

S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok (§ 185 odsek 2 Trestného poriadku).